Talousvaliokunta

Perjantai 11.11.2022 klo 11.00—13.00

Läsnä
puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Katri Kulmuni kesk
jäsen Mari Holopainen vihr (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (3, 4, 13 osittain)
jäsen Eeva Kalli kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (17 osittain)
jäsen Matias Mäkynen sd (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21) (3 osittain)
jäsen Sakari Puisto ps (16, 17, 18, 19, 20, 21) (15 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3, 11 osittain)
jäsen Janne Sankelo kok (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (3, 11 osittain)
jäsen Joakim Strand r (3 osittain)
jäsen Hussein al-Taee sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 12 osittain)
varajäsen Juha Mäenpää ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2021
Kertomus K 9/2022 vp
Asiantuntijalausunto K 9/2022 vp TaV 11.11.2022 yliasiamies Jyrki Katainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto liite A 3

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- yliasiamies Jyrki Katainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite
- hallintoneuvoston puheenjohtaja Tarja Filatov, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- operatiivinen johtaja Nina Honkala, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- johtaja Elina Ravantti, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- johtaja Katri Vataja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Valtiontalouden tarkastusvirasto

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- Helsinki Graduate School of Economics

4. Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 139/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi TaVP 110/2022 vp, kohta 4
Eriävä mielipide HE139_22_eriävä_mielipide_kok.pdf liite A 4
Eriävä mielipide HE139_22_eriävä_mielipide_ps.pdf liite B 4

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 10.11.2022 jaetun lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Sankelo ehdotti ed. Kauman kannattamana, että kappaleen 12 toisen virkkeen loppuun lisätään seuraavaa: "sekä vielä valmistelussa olevien asetusten suuri merkitys toimeenpanon ja tosiasiallisten vaikutusten kannalta." Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Ed. Sankelo ehdotti ed. Kauman kannattamana, että kappaleen 14 toinen virke poistetaan. Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Ed. Sankelo ehdotti ed. Kauman kannattamana, että kappaleeseen 14 lisätään uusi toinen virke seuraavasti: "Talousvaliokunta katsoo, että sääntelykokonaisuutta tulisi sujuvoittaa, eikä lakiesityksen vaikutukset voi olla päinvastaisia, sillä se on alkuperäisten tavoitteiden vastaista. Talousvaliokunta katsoo, että mietintövaliokunnan on varmistettava, että lakiesitys ei ole vaikutuksiltaan sääntelyä, valitusmahdollisuuksia ja päällekkäisiä selvitysvelvoitteita lisäävä." Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Ed. Sankelo ehdotti ed. Kauman kannattamana, että kappaleen 14 loppuun lisätään seuraavaa: "Lisäksi ympäristövaliokunnan on varmistettava, että nyt ei hyväksytä lainsäädäntöä, jota ei pystytä käytännössä toteuttamaan lain tavoitteiden ja velvoitteiden mukaisesti esimerkiksi osaajien puutteen takia." Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Ed. Sankelo ehdotti ed. Kauman kannattamana, että kappaleen 15 kolmannen virkkeen jälkeen lisätään uusi seuraava virke: "Talousvaliokunta katsoo, että mietintövaliokunnan on varmistuttava lakiehdotuksen vaikutusten tosiasiallisesta merkityksestä ja saatava kattava selvitys esityksen kokonaisvaikutuksista sekä muutettava lakiesitystä tai pyytää täydentävää esitystä siten, että sääntelyn alkuperäisiin tavoitteisiin, kuten luvituksen sujuvoittamiseen, vastataan tässä lakiesityksessä." Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Ed. Vallin ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleeseen 15 lisätään seuraavaa: "Esityksen arvion mukaan rakentamislakiin esitetyt uudistukset tulevat nostamaan omakotitalorakentajien kustannuksia, mutta tarkempia euromääräisiä arvioita ei ole esitetty. Tästä syystä on vaikea arvioida lopullisia taloudellisia vaikutuksia pientalojen, kuten omakotitalotalon, tai vapaa-ajanasuntojen rakentajille. Taloudellisia vaikutuksia tulisi arvioida tarkemmin esimerkein, mitä tavanomaisen omakotitalon kohdalla kustannusten nousu tarkoittaisi. Uuden sääntelyn myötä kustannukset voivat vaikuttaa merkittävästi rakentamisen mahdollisuuksiin. Lupamaksut eivät saisi nousta uudistuksen myötä." Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8—6 pohja hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 5 jälkeen lisättiin uusi kappale seuraavasti: "Vallitsevan energiakriisin yhteydessä lämpöä varaavat takat ovat nousseet lämmittämisessä sähköllä toimivan lämmityksen vaihtoehdoksi, jos se on ollut mahdollista. Huoltovarmuuden lisäämiseksi talousvaliokunta kehottaa ympäristövaliokuntaa arvioimaan, tulisiko sääntelyn nyt ehdotettua selkeämmin ohjata varaavan tulisijan, sitä koskevan teknisen valmiuden tai muun vaihtoehtoisen energiajärjestelmän rakentamiseen."

Kappaleen 8 viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Talousvaliokunta kehottaa painokkaasti ympäristövaliokuntaa arvioimaan, miten sääntelyä olisi EU-sääntelyn liikkumavaran puitteissa mahdollista täsmentää siten, että sääntely mahdollistaisi myös pitäytymisen rakennusaikaisessa rakentamistavassa rakennusluvan varaisen korjauksen yhteydessä nyt ehdotettua lain 30 pykälää laajemmin."

Kappaleen 9 jälkeen lisättiin uusi kappale seuraavasti: "Yleisörakennelmien rakennuslupaa vähintään viiden hengen rakennelmille on pidetty asiantuntijakuulemisissa liian alhaisena. Talousvaliokunta esittääkin ympäristövaliokunnan harkittavaksi asiakohdan muuttamista sallivammaksi."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kok ja ps, liite A ja B 4

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi säänteIyksi (Artificial Intelligence Act)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 28/2021 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 27/2021 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 29/2022 vp
Liiteasiakirja Perusmuistio; komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Tekoälyä, ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus

Valtioneuvoston E-selvitys E 122/2022 vp

Liiteasiakirja Tekoälyä, ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: OECD:n vientiluottojärjestelyn nykyaikaistaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 129/2022 vp

Merkittiin, että suuri valiokunta on perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistioon sisältyvistä Suomen neuvottelutavoitteista.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Valtioneuvoston selvitys: OECD:n vientiluottojärjestelyn ilmastonmuutosta koskevan sektorikohtaisen alasopimuksen soveltamisalan laajentaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 130/2022 vp

Merkittiin, että suuri valiokunta on perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistioon sisältyvistä Suomen neuvottelutavoitteista.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston suositukseksi tietämyksen hyödyntämistä ohjaaviksi periaatteiksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 131/2022 vp

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Valtioneuvoston selvitys: Neuvoston päätelmät: EU:n uusi matkailustrategia vuoteen 2030

Valtioneuvoston E-selvitys E 134/2022 vp

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Valtioneuvoston selvitys: Energiaperuskirjan uudistamissopimuksen hyväksyminen sekä komission ehdotukset neuvoston päätöksiksi EU:n ja Euratomin kannoiksi 33. Energy Charter -konferenssissa

Valtioneuvoston E-selvitys E 136/2022 vp

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunta keskusteli asian käsittelystä.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 266/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_266_2022_vp.pdf liite A 12

Ennakkokäsittely

Valiokunta keskusteli asiantuntijasuunnitelmasta.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 147/2022 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 141/2022 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 207/2022 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

16. Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 8/2022 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 35/2022 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 4/2022 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 10/2022 vp

Tarkastusvaliokunnan lausunto TrVL 4/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Puolustusvaliokunnan lausunto PuVL 10/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaivoslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2022 vp

Valiokunnan lausunto YmVL 42/2022 vp
Asiantuntijalausunto HE 126/2022 vp TaV 11.11.2022 neuvotteleva virkamies Anu Sallinen, puolustusministeriö Asiantuntijalausunto liite A 17
Asiantuntijalausunto HE 126/2022 vp TaV 11.11.2022 sisäministeriö, kansallisen turvallisuuden yksikkö Asiantuntijalausunto liite B 17
Asiantuntijalausunto HE 126/2022 vp TaV 11.11.2022 ulkoministeriö Asiantuntijalausunto liite C 17
Asiantuntijalausunto HE 126/2022 vp TaV 11.11.2022 Huoltovarmuuskeskus Asiantuntijalausunto liite D 17
Asiantuntijalausunto HE 126/2022 vp TaV 11.11.2022 OTT Pekka Vihervuori Asiantuntijalausunto liite E 17

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 61/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- neuvotteleva virkamies Anu Sallinen, puolustusministeriö, liite
- sisäministeriö, kansallisen turvallisuuden yksikkö, liite
- ulkoministeriö, liite
- Huoltovarmuuskeskus, liite
- OTT Pekka Vihervuori, liite

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

18. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi käsiteollisuustuotteiden ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2017/1001 ja (EU) 2019/1753 sekä neuvoston päätöksen (EU) 2019/1754 muuttamisesta (maantieteelliset merkinnät)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 71/2022 vp

Asiantuntijalausunto U 71/2022 vp TaV 11.11.2022 asiantuntija Albert Mäkelä, Suomen Yrittäjät ry Asiantuntijalausunto liite B 18
Asiantuntijalausunto U 71/2022 vp TaV 11.11.2022 Keskuskauppakamari Asiantuntijalausunto liite C 18

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- erityisasiantuntija Stiina Löytömäki, työ- ja elinkeinoministeriö
- asiantuntija Hannu Ylänen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- asiantuntija Albert Mäkelä, Suomen Yrittäjät ry, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Keskuskauppakamari, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- IPR University Center

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa-asemista ja eräistä tutkista sekä avaruustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 113/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite A 19
Asiantuntijalausunnon liite HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto / esitys / liite B 19
Asiantuntijalausunto HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 neuvotteleva virkamies Mirka Meres-Wuori, liikenne- ja viestintäministeriö Asiantuntijalausunto liite C 19
Asiantuntijalausunto HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 johtava asiantuntija Päivi-Maria Virta, Liikenne- ja viestintävirasto Asiantuntijalausunto liite D 19
Asiantuntijalausunnon liite HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 johtava asiantuntija Päivi-Maria Virta, Liikenne- ja viestintävirasto Asiantuntijalausunto / esitys / liite E 19
Asiantuntijalausunto HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 pääsihteeri Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry Asiantuntijalausunto liite F 19
Asiantuntijalausunnon liite HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 pääsihteeri Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry Asiantuntijalausunto / esitys / liite G 19
Asiantuntijalausunto HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 Senior Legal Counsel Lauri Ignatius, ICEYE Asiantuntijalausunto liite H 19
Asiantuntijalausunnon liite HE 113/2022 vp TaV 11.11.2022 Senior Legal Counsel Lauri Ignatius, ICEYE Asiantuntijalausunto / esitys / liite I 19

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- erityisasiantuntija Heidi Pennanen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- neuvotteleva virkamies Mirka Meres-Wuori, liikenne- ja viestintäministeriö, liite
- johtava asiantuntija Päivi-Maria Virta, Liikenne- ja viestintävirasto, liite
- pääsihteeri Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry, liite
- Senior Legal Counsel Lauri Ignatius, ICEYE, liite
- Senior BD Advisor Tero Vauraste, ICEYE, liite
- professori Jaan Praks, Aalto-yliopisto

20. Muut asiat

Muita aioita ei ollut.

21. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 15.11.2022 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen